

Nr 1

Av herr Haglund m. fl., om sänkning av rösträttsåldern, m. m.

(Lika lydande med motion nr 1 i Första kammaren)

Frågan om rösträtts- och myndighetsåldrarna, som under senare år vunnit allt större uppmärksamhet i den politiska debatten och även — låt vara hittills utan framgång — varit föremål för motioner i denna kammare, har enligt vårt förmenande kommit i ett nytt och gynnsammare läge genom att den aktualiserats även i Nordiska rådet. I den nämnda församlingen har en dansk och en svensk delegat yrkat på en undersökning av förutsättningarna för en sänkning av den civilrättsliga myndighetsåldern. Motionärerna föreslår den i Nordiska rådet vanliga behandlingen av en fråga av den art det här gäller, nämligen att Rådet rekommenderar regeringarna i de nordiska länderna att gemensamt låta utföra en undersökning. Problemet om en sänkning även av rösträttsåldern har visserligen inte tagits upp i dessa yrkanden, men de torde likväl kunna uppfattas såsom fotade på tankegångar i det väsentliga liknande dem som ligger bakom önskemålet om rösträtt även åt medborgare i något lägre åldrar än de nu gällande bestämmelserna medger. Man torde nämligen ha rätt att utgå ifrån att motionärerna i Nordiska rådet är medvetna om det omedelbara sambandet mellan myndighets- och rösträttsålder.

Ungdomarna når i vårt utbildningssamhälle snabbare än tidigare fram till realistiska bedömningar om hur vårt samhälle fungerar och verkar. Radio, TV, tidningspress, utökad grundskolutbildning, fortsatta studier i fackskolor, gymnasier, högskolor etc. medverkar säkerligen också till att påskynda mognadsprocessen hos de unga mot ökat intresse för sociala och politiska frågor. Att under sådana förhållanden ha rösträttsåldern fastlåst vid året efter det då vederbörande fyllt 21 år anser vi inte vara i överensstämmelse med utvecklingen. En väsentlig sänkning av rösträttsåldern synes oss därför i personlighetsdanningens och utbildningens tidsålder vara synnerligen befogad.

Det torde i detta sammanhang också vara befogad att erinra om att såväl Sveriges socialdemokratiska ungdomsförbund som Folkpartiets ungdomsförbund framfört önskemål om utredning och åtgärder i denna fråga.

En utredning och eventuella förslag om samordning beträffande alla olika myndighetsåldrar innebär att ett mycket omfattande och komplicerat pro-

blem måste angripas. Så långt syftar vi inte med vår motion utan endast till att en undersökning göres, om möjligt begränsad till lagrum som oundgängligen hör samman med förutsättningarna för att så småningom sänka rösträttsåldern till 18 år. Vi ifrågasätter om inte denna lagtext är att finna i föräldrabalkens 6:e och 9:e kapitel som talar om underårigas omyndighet och grundar sig på föräldramakten och en bedömning av den unga människans mognad. Den åsyftade utredningen torde lämpligen böra anförtros 1956 års familjerättskommitté, men den kan givetvis också utföras av särskild utredning.

I avbidan på denna undersöknings resultat bör en vilande grundlagsändring tämligen snabbt kunna genomföras, så att rösträtt medges det år vederbörande fyller 21 år. Enligt uppgift kommer också den arbetande författningsutredningen att presentera en liknande skrivning.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta

dels att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan utredning rörande myndighetsåldern, som möjliggör en ytterligare sänkning av rösträttsåldern till förslagsvis 18 år;

dels ock att som vilande grundlagsändring besluta om en sådan ändring av gällande bestämmelser att rösträtt vid allmänna val inträder det år då vederbörande fyller 21 år.

Stockholm den 14 januari 1963

Anders Haglund
Gävle

Karl-Gust. Andersson

Sven Ekström
i Iggesund

Oskar Lindkvist

Gunbjörg Thunvall

Nr 2

Av herr Börjesson i Falköping m. fl., om åtgärder för förbättring av de värnpliktigas förläggningar.

(Lika lydande med motion nr 2 i Första kammaren)

Ett glädjande drag i vårt politiska liv är att försvarsfrågan alltjämt kunnat hållas utanför partistriderna. Den diskussion, som förts kring försvars-